

1 '87

január
ÖS15/DM2

Na, mi Újság Wagner úr?

Ez a kérdés nem egy beszélgetés kezdete, hanem Piszkos Fred, a kapitány hajójának neve. Akik látják, elcsodálkoztak rajta, hogy még nem süllyedt el; beszállni csak a legbátrabbak mertek.

Igy van ez a MOTOLLÁval is. mindenki azt figyeli meddig bírjuk. Piszkos Fred se hagyta magát, mi sem. Egykét örölt azért végülis akad, aki hajlandó dolgozni és nem adja föl a reményt. Sajnos sok bízalmat-lansággal találkozunk. Egyik legnehezebb feladatunk az, hogy meggyőzzük támogatóinkat arról: mi igenis komolyan gondoljuk. Még akkor is, ha "elmúlt a lapalapítások kora". Tényleg nem egy gazadságos vállalkozás magyar lapot alapítani nyugaton. Itt külföldön semmiféle magyar újságnak nincs piaca, hát még egy ifjúsági lapnak. Manapság csak nagy példányszámban megjelenő lapok életképesek, ezek kapják a hirdetéseket. Erre jó példák a különböző moziújságok melyeket ingyen osztogatnak, tele van reklámmal. Ki hirdessen egy olyan újságban mint a miénk? A magyarság szétszortan él, nem csak Európában, hanem az egész nyugati világban. Hozzá jön az a tény, hogy mi Ausztrián és Németországon kívül Svájcban, Svédországban és mindenütt ahol magyarok élnek szertenénk terjeszteni a lapot. Ez éppen nem növeli az attraktivitását egy bécsei vagy müncheni üzletember számára. Rá vagyunk utalva támogatásokra és a pártolt előfizetőkre. Nem csak vállalkozásunk komoly-ságáról szeretnénk meggyőzni az embereket, hanem arról is, hogy szükség van erre az új lapra, s elsősorban az ifjúságnak van szüksége rá.

Ara szeretnénk felhívni a magyar fiatalok figyelmét szerte a világban, hogy fordítsanak több időt a magyar nyelv, irodalom, történelem és műveltség tanulására, elsajátítására és

ápolására; foglalkozzanak többet a magyarság kérdéseivel. Ezekben a "komoly" dolgokon túlmenően azért is szükség van egy magyar ifjúsági lapra nyugaton, hogy legyen egy olyan fórum, ahol kapcsolatot tudunk teremteni egymással, ahol meg tudjuk vitatni közös kérdéseinket.

Röviden a második számunkhoz:

Reméljük 1987-ben úgy ahogyan terveztük negyedévente rendszeresen megjelenünk ettől a számító kezdve. Elismérést és bírálatot kaptunk egyaránt. Igyekezünk jól elvégezni munkánkat, hibáinkat kijavítani és változatosabbá, érdekesebbé tenni a tartalmat. Örülünk a kritikának és akkor is fontosnak tartjuk az olvasóink véleményét, ha tudjuk, hogy képtelenség arra törekedni, hogy elnyerjük mindenki tetszését.

Dél-Amerika egy teljesen más világ, más élelfelfogás, más kultúra. A dél-amerikai országok is sokban különböznek egymástól. Egy nyarat töltöttünk ott. Három különböző cikkben foglaltuk össze gondolatainkat, hogy beszámolónk érthető legyen. Irásainkban különös figyelmet szenteltünk az egyes országok társadalmi, szociális helyzetének.

Most ünnepeltük az 56-os forradalom harmincötösen évfordulóját. A MOTOLLA is foglalkozik ezzel a témaival, bár tudjuk, hogy a fiataloknak mást jelent, mint annak, aki személyesen átélte.

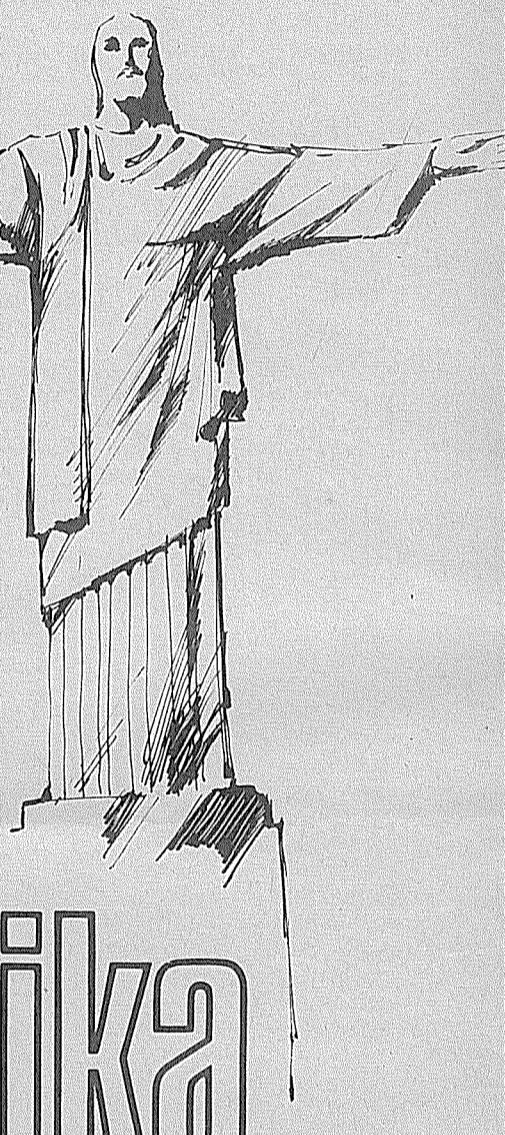
Dél-Amerikában megismertük Lörincet, Attilát és Gyurit, akik a Buenos Aires-i Dél-Amerikai Magyar Hírlapban "Vagyunk" címmel indítottak ifjúsági oldalt. Tervükben áll együttműködni velük. São Pauloból Gyurica Gábor és Szabó Laci vállalták az együttműködést.

K.A.

Inkább a "Latinamerika" megnevezés jellemző az életre meg az emberek felfogására. A lakosság többnyire spanyol és portugál bevándorlók utódjaiból tevődik össze. Nagy számban telepedtek le olasz és német bevándorlók is. Mai napig újabb és újabb bevándorlási hullámok érkeznek, akik erősebben vagy kevésbé erősen tartják meg sajátos kultúrájukat. Főképpen a japánok meg a többi ázsiai bevándorló emlitendő, de nem szabad elfelejteni a magyar kolóniákat Braziliában és Argentinában sem.

A legtöbb országban a fehérek vannak többségen. Ezzel ellentétben Bolivia lakósságának 65 %-a indián, a fehérek csak a népesség 10 %-át teszik ki. Nem lehet ugyanazzal a mércével megítélni a gazdasági és politikai életet mint Európában. Tekintettel kell lenni a sajátosságokra és így kidolgoznivaló tervezetet, megoldásokat.

Dél Amerika

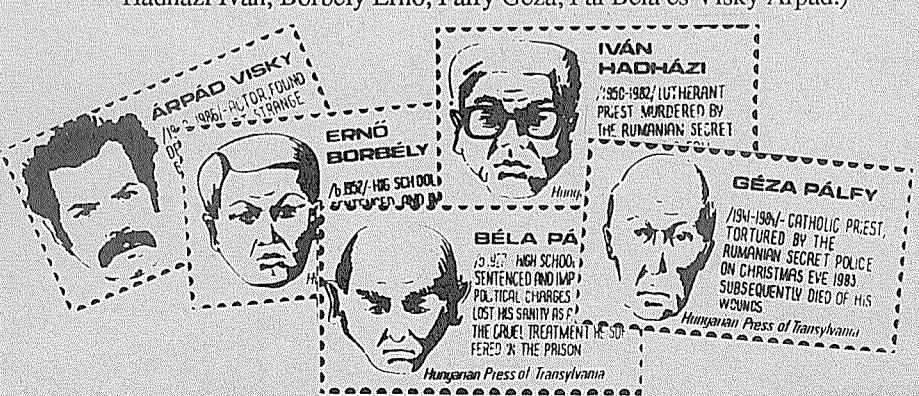
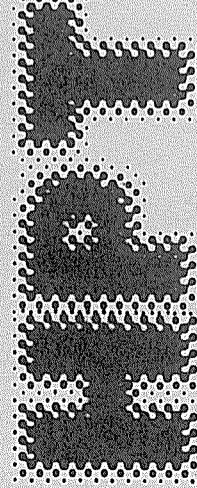
Argentína

Buenos Aires olyan, mint egy európai város, színházakkal, operaházzal, sok kulturális eseménnyel. A városkép szintén európai kinézetű, bár a leg különbszajta stílusok keveréke. Az emberek szertnek kávészírból ülni, nézelődni, korzózni. Az első pillantásra nem észrevehető a szegénység. Időnként látni egy koldust a sarkon, autóutak mellett a nyomortelepéket. Mégis a középrétegből származó banktisztviselők, eladók, üzletemberek, nyüzsgének az utcákon késő estig. A valóság a vendéglőkben vagy a városi vonatokon mutatkozik meg inkább, ugyanis minden jön egy-két gyerek, pénzt kér, virágot ad el, vagy cipőt purol. Nem járnak

iskolába, így nagy az analfabétek száma. Elhagyva a várost, vidéken egyre rosszabb lesz a helyzet. Egyre többen keresik a pénzüköt azzal, hogy az utcákon vagy vonatokon narancsot és mindenféle más étel árulnak. Északon sűrűbb lesz az indián illetve keverék lakosság. Ezzel együtt jár a szociális ellátás hiánya. Mindeki úgy él, ahogyan tud, az állam nem lép közbe. Azt tartják, hogy a gyerekek cipőpucolásból is megél.

A 19-ik század elején több dél-amerikai állam elnyerte függetlenségét. Az első katonai puccs 1930-ban lelassította Argentina gazdasági fejlődését. Politikailag és gazdaságilag nehéz idők következtek, amelyik sorának csak a katonaságnak és az

oligarchiának volt mondanivalója. Juan Peron, Evita felesége segítségével igyekezett helyrehozni az ország nehézségeit a 40-es és 50-es években. Gazdasági és szociális reformokkal megyerte a szegények, de a középréteg támogatását is. 1955-ben a katonaság újra átvette a hatalmat. A szociális, politikai és gazdasági problémákat ők sem tudták megoldani. Ebben az időben vált mythoszá Peron, aki spanyolországi származetben élte egészen 1973-ig, amikor ismét államelnök lett 62 %-os győzelemmel. Halála után, 1974-ben a második felesége Isabel lett elnök. 1976 és 1983 között, a katonai

Az Erdélyi Magyar Hírgyűrűség (Hungarian Press of Transylvania) kiad emlék- "bélyegeket". A bélyegek erdélyi magyarokat ábrázolnak, akik Romániában be vannak börtönözve vagy elvesz-tétek életüket.

A bélyegek kaphatók a MOTOLLA szerkesztőségénél. A fizetett összeggel támogatjátok a HPT működését. (A bélyegeken látható: Hadházi Iván, Borbely Ernő, Pálffy Géza, Pál Béla és Visky Árpád.)

Hungarian Press of Transylvania

CENZURA

Hogy Magyarországon egyre többen nem kérnek a cenzúra unalmából azt a szaporodó szamizdatok száma bizonyíthatja. De mi is a szamizdat, milyen szamizdatok vannak, kik szerkesztik ezeket és hol lehet beléjük lesni - erre próbálunk válaszolni most kezdődő sorozatunkban.

A "szamizdat" orosz szó és önkiadást jelent. Mára azonban a cenzúra engedélye nélkül megjelenő nyomatermékeket nevezik így. Szamizdat lehet egy folyóirat, de lehet egy nyugati könyv engedély nélküli fordítása és megjelentetése is. Magyarországon 1978-79-óta lehet szamizdatról általánosabban beszélni, bár korábban is találhatott ilyeket, aki nagyon keresett (és hát főleg a rendőrség keresett).

Valamikor 1979-ben jelentek meg az első nagyobb gyűjtemények: így például a hivatalos lapokból kicenzúrázott cikkek gyűjteménye Profil címmel. A cím a szokásos elutasító formulából született. Ma ugyanis - úgy hallottuk - a "hivatalos", "igazi" cenzúra szeret úgy tenni, mintha nem is létezne. Ha egy írással baj van, akkor az a válasz "az írás sajnos nem tartozik lapunk profiljába".

Később lapokat, folyóiratokat is alapítottak azok, akit úgy szokás nevezni, hogy a magyar demokratikus ellenzék tagjai. Ezek között a legtudományosabbnak a Beszélő-t tartják, a legpopulárisabbnak a Hírmondó-t, a leggyakrabban megjelenőnek a Demokratá-t. A hírek szerint a legfiatalabbak az Egtájak között című lapot szerkesztik, ezért elsőként ezt a laptársunkat mutatjuk be.

Szamizdatot az ember nem a sarki újságosnál keres, hanem egy egyetemistát kell megkérni, hogy szerezzen. Kevesen vannak, akik nem tudják rögtön, kihetekkel fordulni érte. Mi is így jutottunk a lap 11. számához. Első ránézésre feltűnik az elkenődött nyomadáfesték és valami őskorinak tünő nyomtatási eljárás, ami bizony olykor nehezen olvashatóan engedi látni a szöveget. De ha tudjuk, hogy ezeknek az újságoknak titokban, "rendőrnemlátta" módon kell elkeszülni, akkor minden tiszteletünk a szerkesztőké, nyomatóké.

A címlapon Európa térképét látjuk. A hátsó borítón jó angolságú cikkismertető van. Belül közlik a lap árát cseh, orosz, jugoszláv és román pénzben is. Mivel nem nagyon valószínű, hogy az orosz turisták tolakodnának a magyar szamizdatért (de mondhatnék angolt is) ebben inkább szimbólumot látok. Talán így is ki akarják fejezni, hogy a "keleti" országok nem a "Kelet" hanem Európa részei, és talán azt, hogy a térség demokratáinak figyelni kell (vagy

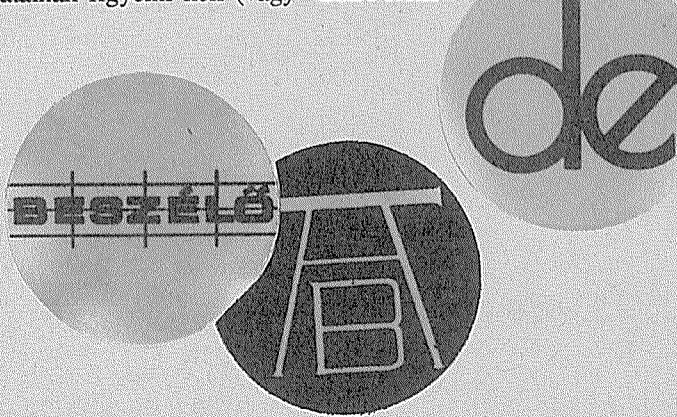
kellene) egymásra. Ezt bizonyítják nyilatkozataik, felhívásai is. Igy javasolják, hogy december 13-át, amikor lengyelek ezreit szállították internálótáborokba (1981-ben), nyilvánításák a politikai foglyok napjának. Néhány lappal később a cseh demokratákkal érzzék közösségiüket fejezik ki, amikor elítélik Csehszlovákia 1968-as katonai megszállását. "Különösen szégyenletesnek tartjuk - írják -, hogy ebben a brutális intervencióban magyar katonai alakulatok is résztvettek".

A lap fő profilja a dokumentumok, vitacikkek közlése lehet, amit az is bizonyít, hogy a felvidéki magyar kisebbség története-órvosának Janics Kálmánnak vitacikkét is publikálják valamint a Felvidéken élő magyarok sorsát lényegesen befolyásoló "nemzetiségi alaptörvény" szövegét. Látszik, hogy egyszerre védik az ottélő kisebbségi magyarok jogait és ajánlanak fel baráti szövetséget a cseh demokratáknak.

Találhatunk a lapban irodalmi kísérleteket is, sőt felsorolásukban szerepel, hogy 1985 májusában volt egy irodalmi különszámuk. Első hat számuk mint a budapesti egyetem bölcsészinek lapja jelent meg. Valószínűleg a cenzúrával való összeütközések után váltak - ahogyan írják - "Független közösségi kiadvány"-nyá. E közösség több tagjának gyűlt már meg a baja a rendőrséggel. A szabad sajtó is beszámolt róla, hogy Diószei Olgát március 15-én civil rendőrök erőszakkal eltávolították, szinte elrabolták az emléktüntetésről, mivel pénzt gyűjtött egy nagy összeggel megbírságolt szamizdat-kiadó (Nagy Jenő) megsegítésére. Barátai úgy tiltakoztak ez ellen, hogy ülősztrájkot szerveztek és "elfoglaltak" egy rendőr autót. Este pedig a rendőrök a Lánchídon gumibottal verték szét a Várba igyekvő, Táncsics Mihály kiszabadítására emlékező fiatalokat, akik közül sokat később különféle címen meg is bírásolta. Diószei Olgát például koldulásért!

Látható, hogy nem teljesen veszélytelen a szamizdatot támogatni vagy a cenzúrázatlan gondolatokat kiadni; még Magyarországon sem. Lehet, hogy van ország ahol még ennél is nagyobb a független sajtóért járó büntetés, de tanulunk az Egtájak Között szerkesztőitől: a hasonlítási alap Európa legyen!

Zen Ferenc

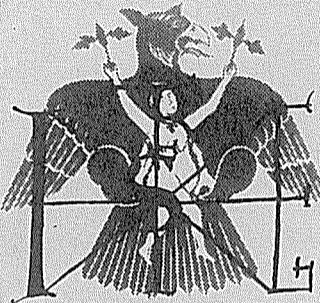

Budapest Events

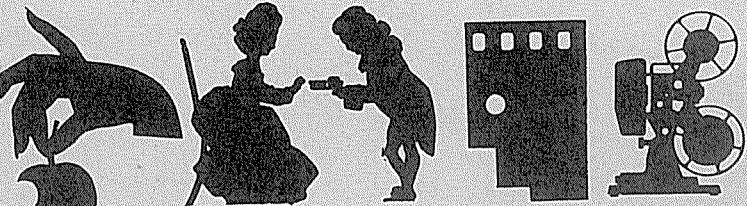
Színházak

A budapesti színházakban több érdekes produkciót játszanak, amit érdemes megnézni.

Nemzeti Színház: Szörényi Levente és Bródy János "István a király" című szerzeménye, amely szabadtéri változatában Koltay Gábor rendezésében óriási sikert aratott Budapesten és Szegeden

1983 illetve 1984-ben. Annak idején a tömegjelenetekkel dolgozó koreográfia (Novák Ferenc munkája) és a monumentális színpadkép tettek látványossá a darabot. Ezért a

színpadra alkalmazás különös növekedéssel járt. De Kerényi Imre, aki már a "Csiksomlyói Passió" rendezte, legjobb módon használta ki a Nemzeti Színház adottságait. Most a darab tisztább képet közvetít, mégsem veszít látványosságából.

"István a király" egy önálló darab, népzenei feldolgozásokkal és nemzeti vonatkozással. Kifejezi a fiatalok azt a nemzeti öntudatát, ami például a tánchámozgában is észrevehető.

"Advent a Hargitán", Sütő András, Erdélyben élő magyar író, legújabb darabja. A magyar-román kulturegyezmény paragrafusai szerint Magyarországon nem lehetett bemutatni, a darabot; ameddig valamilyen okos fej rájött, hogy a kulturegyezmény 1985 végére lejárt és nem újították meg. 1986 óta tüzetek programra óriási sikerrrel, állítólag már idei előadásokra is minden jegy eladt.

Erkel Színház:

"A Próba"; ballett Presser Gábor zenéjére. Időszírű rendezés. Témája egy ballettpróba a Jézus-Passióhoz mint kerettörténet. A táncos, aki Jézust játsza, maga is

zsidó származású. Öt üldözi a GESTAPO. A lemezhez "Electromantic" címen lehet kapni.

Pesti Vígszínház:

"Jézus Krisztus Szupersztár". A szereposztás sokszor azonos az "István a király" szabadtéri előadásával (Vikidál Gyula, Deák "Bill" Gyula, és sok más).

A Rock-Színház előadásában még a következő musical-ök szerepelnek a programban: "A Krónikás", "Sztárcsinálók", "Hair".

Könyvek:

"Magyarország és Erdély eredeti képeiben", Hunyfalvi János, Európa kiadó, Budapest. Hasonló nyomtatvány, három kötetben. A XIX. század egyik legképzetebb magyar tudós munkája. Az originál 1856 és 1864 között jelent meg. Az első kötet Budát és Pestet, a második Magyarországot, a harmadik Erdélyt mutatja.

"Erdély története", Budapesten jelent meg, három kötetben, ca. 950 Forint.

Muzsikás Együttes

Lemezek:

LEXI KON

Muzsikás együttes

13 évvel ezelőtt alakították Budapesten Sipos Mihály, Hamar Dániel és ifj. Csoóri Sándor. Majd hozzájuk csatlakozott 1979-ben Eri Péter, 1980-ban Sebestyén Márta. A népzene iránti közös elhatártosság volt képes őket alkotó közössége formálni. Kezdetben a hagyományos táncához muzsikálás elsajátítása volt céljuk, később azonban felismerték, hogy a népzene sok olyan értékkal rendelkezik, amely önmagában nem vonzó a mai hallgatóság számára. Ezért törekedtek arra, hogy populáris zenei irányzatokkal (folk, blues) hozzájuk összefüggésbe a magyar népzenét. Ez a kettőség határozza meg az együttes mai stílusát.

A Muzsikás gyakori vendége az európai folk-fesztiváloknak. Tizenhárom éve saját klubjuk van a budapesti Fővárosi Művelődési Házban, ahol minden héten táncházat és évente több nagyobb koncertet tartanak.

"Azt mondta a kacsák hogy háp, háp, háp ..." Igy fejeződött be Bródy János első lemeze. "Ne szólj, szám", ezen a címen jelent meg a második. Megszokott módon egy- és kétélemből szövegeket énekel. Első lemezével ellentétben elgondolkodtat a tartalom, visszhangolás egy karrierre, életre. "Ha én rózsa volnék" c. dalt először adja Bródy elő, bár épp az ő történetéhez fűződik.

Szörényi Levente sem akart lemaradni társától, így szintén kiadott egy szóló lemezt "Végtelen úton" címen.

1980-ban mindenki nagy sikert arattak, már külön-külön. "Hungarian Blues" Bródy Jánostól és "Hazatérés" Szörényi Leventétől. (Szörényi Levente még minden vezet 3:2-höz Bródyval szemben, Levente 1973-ban kiadott egy szóló lemezt, ami tulajdonképpen a Fonográf együttes alapítása volt).

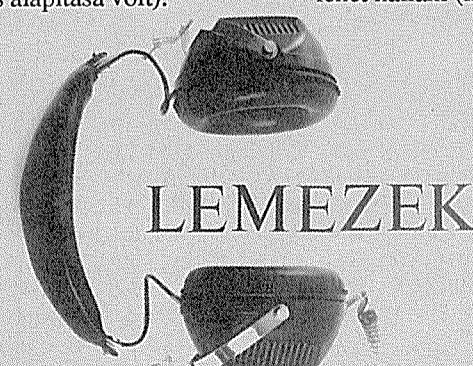
Hobo Blues Band: Esztrád Varga Miklós + Band "Játék, szenvédély" lemezzükkel teljes mértékben a soft rock hullámmal úsznak. Az "Európa kiadó" nevű együttes még mindig nem adhatta ki lemezét.

Népzene:

Népzenebarátoknak a szokásos hármoniás hír: Svájcban megjelent a Pendely együttes első lemeze. Nagyból erdélyi anyagot tartalmaz, amit a négy zenész saját maga dolgozott fel. A B-oldalon egy húszperces észak-mezősgéi táncrendet élvezhetünk.

Magyarországon Sebő Ferenc kiadásában megjelent egy Lőrincréti táncok gyűjteménye.

Az új Muzsikás lemez "Nem arról hajnallik, amerről hajnallott..." egészen Sebestyén Márta jellegében áll. A tehetséges énekesnő hangját majdnem minden darabban lehet hallani (lásd zenelexikon).

Az elmúlt hetekben, hónapokban sokat olvastam, hallottam - újságokban, könyvekben, rádióban, televízióban - az 1956-os forradalomról és szabadságharcról. Ismerem a történeti kronológiát napról-napra. Édesapám, akkor 14 éves volt, elsők egy kis vidéki gimnáziumban. Ót faggatot: mire emlékszik? Milyen volt a forradalom ott, távol a fővárostól?

Ki kell hogy ábrándításalak: abban a kisvárosban olyan "világrengető" események amelyek meghatározották, befolyásolták volna a forradalom menetét, nem történtek. Persze azért volt egy és más... Hogy mire emlékszem? Például 56 nyarára, egy júniusi késő délutánra, amikor barátaimmal az udvaron fociztunk és kiszolt az édesanyám az ablakon: "Rákosi leváltották!" Attól a naptól kezdve "bárában" hallgattuk a londoni rádió magyar adását és a Szabad Európát. Ugy emlékszem, hogy onnan kezdve valamivel könnyebben, szabadabban éltünk.

Szeptembertől megkezdted gimnáziumi tanulmányaidat. Lehetett valamit sejteni, látni abból, hogy majd két hónap múlva mi következik be?

Nem, legalábbis október közepéig nem. Tanényitó, vörös drapériával feldíszített udvar, Gerő arcképe. A felsősök bátran nevettek: tavaly ilyenkor még Rákosi volt ott... Akik rögtön ellenzsenet váltottak ki belőlem: az orosztanár házaspár. Az elsősökkel a feleség tanította, kemény szigorúsággal. Volt egy mondása amit gyakran hangoztatott:

úgy kell oroszul megtanulni, hogy ez a második anyanyelvünk... Október közepétől valami megváltozott. No, nem a tanítás rendjén, inkább az iskola diákjain-tanárain. Szünetekben a harmadikos negyedik osztályok kisebb csoportokba verődtek az udvar, vagy a folyosó valamelyik szögletébe. Fojtottan, vagy éppen nagy hanggal beszélgették, vitatkoztak. Néha egy-egy tanár is közéjük állt. Hogy miől folyt a

diskurzus azt már sejtettem, de akkor egy elsőnek nem illett a nagyok közelébe menni.

Eljött október 23-a. Akkor mi történt?

Egy szóval tudok válaszolni: semmi. Az iskolában, a városban csend volt. De olyan vihar előtti csend. Azaz mégsem. Körülbelül

... úgy kell oroszul megtanulni, hogy ez a második anyanyelvünk...

harmincad magammal kollégiumban laktunk. (Szüleim lakása csak pár kilométerre volt a várostól, de olyan rossz volt a közlekedés, hogy inkább beirattak a kollégiumba.) A mi hálótermünk egyik fala szomszédos volt a kollégiumi igazgató lakásával. Lámpaoltás után hosszu órákon keresztül hallottuk a Kossuth-Rádiót, a Szabad Európát. Nem értettük mi történt, mi az ami a fővárosban történt.

Október 24 és a többi nap - mire emlékszel?

24-én még rendes tanítás volt, de a felelhetetlen elmaradt, aminek roppant öröltünk. Az utolsó órán bejött az igazgató és kérte minket (hangsúlyozni kívánom: kérte, ami igen szokatlan volt ettől az embertől), hogy tanítás után azonnal menjünk haza, tartózkodjunk otthon... Természetesen ez volt az, amit senki sem tartott be. A kollégistákhoz városi diákok, a városiakhoz kollégisták mentek. És a rádió, a rádió. Ezen az

egyetlen hírforráson órákon át csüngtünk...

25-én reggel a tanítás már nem kezdődött el. Azt rögtön meg tudtuk, hogy az orosztanár házaspár az este folyamán elűült. Az csak a következő évben - amikor újraindult a tanítás - derült ki, hogy szüleik tanyáján vészelték át a számkra érthetően nehéz forradalmi napokat. (S milyen érdekes! 1957 februárjától májusig nem volt kötelező az orosz nyelv tanítása, helyette a mi iskolánkban a német nyelvet oktatták. Mit gondol a kedves olvasó, kik voltak a német tanárok? Ók kettent...) A tanárok felváltva jártak be az osztályba, próbálták az eseményeket kommentálni, próbáltak nyugtatni minket - de minden különösebb eredmény nélkül... A táblára felíratok kerültek: Russzik haza! Orosz többé nem tanulunk! Nem, nem soha!

Hogy nemzetiszínű kokárdákat kihozt az iskolába, nem tudom. De a "tanítás" végén már minden köpenyen, hajtókán ott díszelgett. És újra az igazgató, minden osztályban, személyesen, negédes hangon: "Menjetek haza, mondjátok meg a szüleiknek, hogy Gerő leváltották. Ez egy igen jó hír, a rend helyre fog állni. Holnap a tanítás szünetel." Ezt az utolsó mondatot nem értettük. Ha Gerő leváltása ilyen jó hír, ha a rend helyreáll (gondoltuk a fővárosban, mert itt nem volt rendbontás), akkor miért rendeltek el tanítási szünetet?

Másnap indultunk volna, de jött a hír: nem járnak a vonatok. Maradtunk, de a kollégiumból nem mehetünk ki az utcára, mert igazgatónk bezárta a főkaput. Délután mindenki az emeleti tanulószoba ablakán szorongtunk, abból lehetett látni a főtér egy részét és azt, hogy ott emberek vonulnak, nemzetiszínű zászlókkal. Oda kell jutnunk, de hogy? A tanulószoba udvari részén erkély volt, közvetlenül mellette ereszcsatorna. Azon ereszkeztünk le, óvatosan, nehogy zajt üssünk, aztán futás át az udvaron, egy

"Holnapról a tanítás szünetel!"

alacsony kerítés - ami nem jelentett akadályt - és már a mellékutcán voltunk, ami a főtérbe torkollott. Ott valaki éppen beszélt - a tömeg öt hallgatta - de néhányan - és ezekhez csatlakoztunk - elindultak, hogy eltüntessék a vörös csillagokat és a Rákosi-féle címert. Elképző, hogy egy ilyen kis városban mennyi dolgunk akadt... Nem kell persze feltétlenül törésre-

rombolásra gondolni, a legtöbb helyen a " tulajdonosok" maguk szedték le ezeket, mint pl. a rendőrség, az állami gazdaság, a tanácsbáza. Egy kis üzennél viszont komoly gondokat okozott a "Nálunk a munka a becsület és a dicsőség dolga" című tábla levétele, végül is a tüzoltóság

Majd jött a bosszú...

sietett segítségünkre... Késő este volt, amikor fáradtan hazáráltunk. A kollégium ajtaja nyitva volt, az ebédlőben meleg vacsora várta minket. A szakácsok már régen elmentek, igazgatónk és felettese készítettek el minden.

Mi történt ezután?

Másnap mindenki hazatért - lovaskocsin, gyalog - a szülői házba. A forradalmat, amit én is a magamnak tartottam, eltiportált. Mindig szerettem a telet, de ilyen szomorú decemberre-januárra azóta sem emlékszem. Últem a

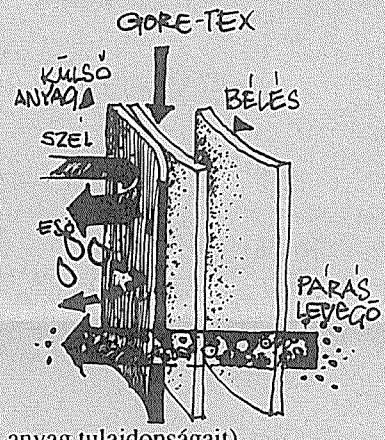
rádió előtt és valami csodára vártam; nem, nem is csodára, csak egy kis híre: "Az orosz csapatok megkezdték kivonulásukat Magyarországról..." De ez alom volt csak és az is maradt. Február elején megkezdődött a tanítás. Az iskolában két harmadik és két negyedik osztály volt, most mindenki félleg üres, néhány tanárunk is hiányzott. Ök nyugaton kezdték új életet.

Lehanguló csend volt az épületben. Majd jött a bosszú! Szinte naponta szólalt meg a hangszóró a termekben - csak úgy óra közben - "X.Y. tanuló az ellenforradalmi lobban való részvételére miatt az iskola azonnali hatállyal kizáraja." X.Y. tanuló ekkor megdöbbenten, fehéren felállt, vette a táskáját, kabátját, mi pedig elszorult torokkal vettünk bicskétől és félünk, hogy ránk mikor kerül sor?

Hiszen akkor itt mi mindenre bűnösök vagyunk! Együtt írtunk tiltakozó szavakat a táblára, együtt tüztük fel a kokárdát, együtt vonultunk az utcára. Egyet gondoltunk, cselekedtünk a város polgáraiival, az ország népével! Bűnösök voltunk?

Köszönöm a beszélgetést.

túrainfo GORE-TEX ©

A GORE-TEX egy újfajta anyag,

ami vízhatlan és szélálló, ugyanakkor nem akadályozza meg az anyag légszíni aktivitását. Egy membránról van szó: Polytetrafluoráthylen (=Teflon).

Alatta kétféle feldolgozását ismerjük:

1. az úgynevezett Z-Liner,

2. thermodry bélésest (lásd a rajzot).

1. a felső anyag és a bélés között helyezkedik el. A víz ugyanbár áthatol az első rétegen, de lefolyik a középső vízhatlan anyagon.

2. Olyan anyagok, amelyeket elláttak egy "Thermodry" vatta tömessel, rendelkeznek egy belső vízhatlan réteggel.

Főleg sport és szabadidő ruháznál elterjedt. De vannak már tollkabátok, sátrák, hálózsák és cipők is GORE-TEX kivitelezésben.

Mosás csak langos vizesben (30-40 fokon) ajánlatos, lágy vagy speciális mosószerrel. Nem vízhatlan ruhákat GORE-TEX jelzéssel reklámlani. Sérült ruhákat a gyártó, fizetség ellenében meghegeszt. Mosás előtt cipzárákat és tépőzárákat be kell csukni, hogy rendes működésüket megőrje a tulajdonos.

Altalában az anyag mefelel a hozzá fűzött reményeknek. Vízhatlan és az izzadság könnyen eltárol. Megis kell fizetni az árat. Kabátok ára kb. 2500 és 4000 OS között mozog (DM 300 és 600 között).

MIRE KELL ÜGYELNI:

- A varrások mindenhol jól össze legyenek hegesztve (különben ilyen helyeken nem vízhatlan).

- A ruhákon legyen megfelelő, az anyag tulajdonságait és kezelését mutató jelzés (a GORE cég nem ajánlja a kémiai tisztítást, mivel megsértheti az

Nyugati MAGYAR KÖNYVEK
KOSMOS

A - 1090 WIEN
Liechtensteinstr. 17.
Ecke Berggasse

Tel: 31 86 12 u. 52 48 85

UNGARISCHE SPEZIALITÄTEN
Inh. O. Bayer
München
Kreittmayrstr. 26
Nähe Stieglmeierplatz
Hogyan tarthatunk lépést a nyugati szellemi élettel? A MÉRLEG negyedéves diákokat segítségével! Ingyenes mutatvány-példányt szívesen küld a KUPA, Distelfinkweg 21, D-8000 München 60. Diákoknak féláron!

Magyar családok, túristák magyar könyv- és hanglemez-szaküzlete nyugat-európában

FÉNYKÉPEZŐGÉPEK
PASSFOTO FOTOMUNKÁK
FOTO DOBOS
Rindermarkt 16
8000 München 2
Telefon (0 89) 26 51 12

MUSICA HUNGARICA
Rümannstr. 4
D-8000 München 40
Tel: 089 / 30 50 43

Magyarország történelmi térképe a vármegyék címerivel, 83 x 55 cm, színes nyomás: DM 20.-

20 százalékat spórolhat:
B E N K Ö T. K. D.
Sendlinger-Tor-Platz 10
8000 München 2
Tel: 089 / 59 73 66
vagy 59 63 95

PUSZTA CSÁRDA
Ungarisches Spezialitäten-Restaurant. inh. Györi
Treffpunkt für Feinschmecker
Volkartstraße 15 - 8000 München 19
(Nähe Rotkreuzplatz)
Geöffnet tgl. 18-1 Uhr, Mo Ruhetag
Tischbestellung Tel. 16 8271

BIZTOSÍTÁS ÜGYEKBEN élet-, beteg-, gépjárműfelelőségbizt. stb. rendelkezésére állunk. Kérésre tájékoztatást küldünk.

MAGYAR SÁNDOR
Sonnenstr. 4
8000 München 2
Tel: 089 / 201 28 05
PS: Nálunk pénzt is lehet keresni közvetítő tevékenységgel.

MOTOLA 3

Dél Amerika folyt.

junta uralma alatt, csak súlyosodott a probléma. A junta sodorta az országot a Falklandi háborúba. Nem utolsó sorban azért, hogy elterelje a figyelmet a súlyos gazdasági válságról. Alig telt el három év, hogy a katonai junta átadta a hatalmat egy civil kormánynak. Szabad választások után Raúl Alfonsin döntött meg a peronisták erős befolyását mint legerősebb párt.

Brazilia

Egy óriási állam, óriási lehetőségekkel; talán Brazilia valóban a "korlátlan lehetőségek országa". Az ország nagy kiterjedésű, és rengeteg természeti kincse van. Ugyanakkor nehézségei is nagyok, s ezek többsége a mai napig megoldatlan. A lakosság 20%-a analfabéta. Munkanélküliség, szegénység és nagy társadalmi különbségek határozzák meg az életet. Az állam óriási mértékű eladósodása a hatvanas években, és a rohamos infláció súlyos gazdasági válságot robbantott ki. 1964-től katonai diktatúra gyakorolta a hatalmat. Napirenden volt az emberi jogok megsértése. Az ország életére társadalmi ellentmondások és megoldatlan problémák tömkelege nyomta rá békéget.

1985 óta José Sarney vezeti a civil kormányt. Idén voltak az első szabad választások, amelyek megerősítették Sarney politikáját. Az elnök csödbejutott országot kapott örökölt: Brazilia 120 milliárd dollárral a világ legeladósabb állama, melyben az infláció átlag évi 200%. Az új "Cruzado-Terv" lényege a gazdasági viszonyok stabilizálása:

a régi pénz leértékelése és új nemzeti valuta bevezetése (1000 Cruzeiro = 1 Cruzado). Tervbe vették az állami kiadások csökkentését és az árak befagyasztását.

A lakosság túlnyomó része fehérbőrű, de van sok fekete és mulatt is. Evszázadok alatt kialakult egy harmonikus életforma, nincs faji megkülönböztetés; bár igazság-talanság, mint mindenhol, itt is előfordul. Szembetűnő, hogy a "favelák"-ban (bádogvárosokban) többnyire színesbőrűek laknak. Mindenhol találhatók a nyomortepek, ugyanúgy mint a luxus villák és bevásárlási központok. São Pauloban és Rio de Janeiroban napirenden vannak a rablások és gyilkosságok. A bűnűgyek nagy részét fiatalok követik el. Kilátástalannak tünik a

szociális problémák megoldása, nem elegendő kísérletezni, gyökeres változásokra van szükség.

Az Amazonas vidékén és a középbrazíliai fennsíkon még 185000 indián él, alig feltárt öserdők mélyén. Megőrizték hagyományos életformájukat, gyűjtőgetésből, vadászatból élnek. A fehér ember térhódítása miatt egyre kevésbé válik lehetővé a hagyományos életmódnak fenntartása, az indiánok clévesítik identitásukat, saját törzsi életformájukat. A férfiak bemennek a városba munkáért, csak hogy kinek kell egy vadember az öserdőből. Többnyire a nyomortepeken kötnek ki, alkoholistává válnak és ez a folyamat többnyire visszafor-díthatatlan. Az állam nem mond le az indiánok területéről, mivel az a

föld ásványkincsekben gazdag: olajat, gyémántot, aranyat rejti. Az indiánokat inkább megfosztják földiüktől, elűzik - vagy meggyilkolják őket.

Bolivia

Annak ellenére, hogy Bolivia lakosságának 90% indián származású, a 10 százaléknél fehér ember tartja kezében a hatalmat: bírók, bányatulajdonosok, kokaingyárosok, csempészek. Bolivia Peruval együtt 1536-tól spanyol uralom alatt volt 1825-ig, amikor kikiáltották függetlenségét. 1982-ig több mint 300 katonai puccsot vészelt át az ország. 1985-től Victor Paz Estenssoro az államelnök, aki súlyos gazdasági problémákat örökölt. A gazdasági reform célja a rohamos infláció megállítása (1983: 9000%-os infláció, 1984: 2177%, 1986: 1986-ig sikerült majdnem megszüntetni az inflációt). Ezek a lépések megfelelnek a Világbank azon követeléseinek, melyek teljesítése feltételeként szerepel újabb kölcsönök nyújtásához. A pénz nagy része a régebbi kölcsönök törlesztésére kell, így alig marad tőke újabb beruházásokra. Az iskolának mind kevesebb pénz áll rendelkezésére, a gyerekeknek krétától kezdve maguk kell gondoskodni mindenről, bár már így is luxusnak számít a gyerekek iskolázatása. Nagyobb szükség lenne rájuk a földeken vagy arra, hogy cipőszüttással segítsenek családjuk anyagi helyzetén. A tanároknak sem megysokkal jobban. Átlagos fizetésük

mindössze 40 dollárnak megfelelő összeg, ebből még Boliviában sem lehet megélni. Csempészessel keresik meg kenyerüket, napokig utaznak az argentin vagy chilei határhoz, ahol olcsóban lehet kapni cigarettagyat és csokoládét.

Nincs pénz az ipar korszerűsítésére, a gyárak felújítására, túl költséges lett az ércek kibányászása. Egymás után zárnak be a bányák. Legutóbb szeptemberben zárták be a cinnabányákat. Amikor erre fel a munkások az utcára mentek, a kormány "rendkívüli állapot" bevezetésével valaszolt.

Ellentétben az általános szegénységgel soknak sikerült meggazdagodniuk. A legtöbb esetben ez a pénz kokaingyártásból, kokain-csempészből származik. Európában, de főleg az Egyesült Államokban fiatalok ezrei szedik ezt a kábítószert. A kokain készítése nem ütközik komolyabb akadályba, mivel sok család gazdasági helyzetén segít. A koka-növényt termelő indián családok számára nincs más választás, csak ez, vagy a nyomor. Nem értik, hogy miért jönnek az amerikai helikopterek és miért égették le földjeiket. Közben a háttérben még mindig egyre gazdagodnak egyesek.

Sokkal alapvetőbb változásokat kellene kezdeményezni ahoz, hogy tényleges eredményeket érjenek el a fejlődő országok, de ehhez még évtizedek kellenek és az ipari államok komoly támogatása, nem csak adományok, hanem kidolgozott programok formájában. (Hivatalos Fischer Weltalmanach 1986)

utazni!
Igazunk!

"Kvák, mit akar ez a bácsi?", gondolta magában a kacsa, és miután a sótétruhás férfi továbbra is kitartóan üldözött, inkább elrepült a közelre rétre. A férfi természetesen lihegő rendőr volt, a helyszín meg egy buenos airesi főútvonal közepe. "Na és," mondta Muka, "Dél-Amerikában vagyunk." Neki biztosan igaza van, mert Buenos Airesben nőtt föl. Dél-Amerikában vagyunk - hogy ez mit jelent, azt két és fél hónap alatt tapasztalhattuk. Azt, hogy a buszok nyitott ajtóval tépnek végig az utcán. Azt, hogy még éjszaka 3 órákor is lehet frissen grillezett, 4 cm vastag marhahúst enni. Azt, hogy a gyümölcsökkel telt poharakat csordultig töltik. De azt is, hogy a la pazi cipőpucolók serege 6 éves fiúkból áll. Azt is, hogy a río utcaiban gyerekek kartonba takarva töltik az éjszakát. Hogy a perui vonatállomásokon koldusok tömege kopog a vonatablakon. Elmélyeinkről egy könyvet tudnák írni. A turisztikai gócpontok Iguacu, Machu Picchu és Rio de Janeiro

mellett lehet megismerni. Igy vált legszebb élményünké az argentin andokban tett háromnapos buszkirándulás. A Saltaból Cafayateba vezető út a "színes hegyeken" vezet kereszttől. És valóban, a kövezet különböző ásványtartalma miatt a szürke, a zöld, a barna és a rózsaszín színeiben játszott. Mi meg kapkodtuk a fejünket, nehogy elmulasszunk valamit. Cafayateból egy kétnaponként közlekedő helyi buszjárattal mentünk tovább. Ennek megfelelően tele is volt. Az utazás alatt minden az öt érzékszervünköt nagy hatások értek: közelről láttuk az emberek arcvonásait; hallottuk a gyerekek visongását és a diesel-motor bőgését; éreztük az emberek nehézségeit és saját sós verejtékünk ízét és éreztük a szomszéd könyökét a bordáink között. Fárasztó így utazni, de sok élményt nyújt. Olyan mélyreható bepillantást nyertünk az ottani minden nap világába, melyre máshol nem nyílt alkalunk. És ez tesz egy utazást oly értékessé.

Hat országot érintettünk: Argen-

tinát, Boliviát és Braziliát, ezenkívül ellátogattunk még Peruba, Uruguayba és Paraguayba is. Az utazás összesen 2200 dollárba került, abból 1000 dollárt tett ki a repülőjegy ára, 400 dollárt különböző vásárlásokra költöttünk. Ez a befektetés kifizetődőnek bizonyult: rengeteg élményben volt részünk, megismertük más népek kultúráját, és ami számunkra még többet jelentő kincs - barát-ságot kötöttünk számtalan ott élő emberrel. Nem csak magyarokra gondolok: a latin nyelvekben való szerény jártasságunk lehetővé tette számunkra, hogy szót értsünk a latinamerikaiakkal. Igy egyik legkedvesebb barátunk Milton lett, egy boliviai cserkész. Dél-amerikai magyarok! Nektek ezen a helyen külön akarom megköszönni vendégszertetetet. Ezekben a több milliós városokban különösen jó volt tudni, hogy van, aki megért és segít.

"Dél-Amerikában vagyunk" - ezt most sokáig nem fogjuk hallani. Itt Németországban a busz 9.23

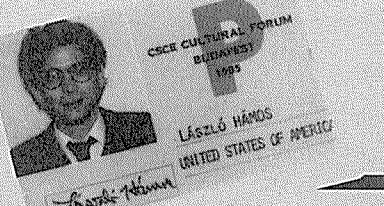
Peru: Machu Picchu

órakor jön, pontosan menetrend szerint. A banántej itt nem valami ízletes, viszont a megadott menyiségű italt tartalmazza (0,25l). A hús csak 1 cm vastag és ráadásul kemény. Visszasírjuk ám a dél-amerikai romantikát.

Nur wer
kritische Leser hat,
macht eine
gute Zeitung.

Süddeutsche Zeitung

interjú:

1975-ben 35 ország aláírta a Helsinki Egyezményt. Többek között Románia és Csehszlovákia, olyan országok, ahol nap mint nap megsértik ennek a szerződésnek a tartalmát.

Az elmúlt tíz évben a helyzet csak rosszabbodott. Romániában a magyar kisebbség ellen alkalmazott intézkedések kimerítik a népirtás fogalmát.

A Hungarian Human Rights Foundation a magyar kisebbség érdekében működik. Ennek elnöke és társalapítója Hámoss László.

MOTOLLA: Megkérlek, mutatkozz be röviden olvasóinknak!

Hámoss László vagyok, 1951-ben születtem Párizsban. Hat hónapos koromban kerültem New Yorkba, ott nőttem fel, és ott jártam iskolába. Az egyetemen nemzetközi kapcsolatokat hallgattam, később ügyvédi irodáknak jogi kutatást végeztem. 1976 óta foglalkozom a magyar kisebbségek helyzetével, mikoris New Yorkban megalapítottuk a "Committee for Human Rights in Rumania" nevű szervezetet, mely nyolc évig működött. 1984-ben hivatalosan bejegyeztünk egy új szervezetet "Hungarian Human Rights Foundation" címen.

MOTOLLA: Miből állunk munkátok, és van-e kézzelfogható eredménye?

Kezdetben kizártlag az erdélyi magyarsággal foglalkoztunk, most már a felvidéki és a többi kisebbségen élő magyarokkal is foglalkozunk. A közvileményt hirdetésekkel és tüntetések során tájékoztatjuk követeléseinkről. 1976 május 8-án, 2500 magyar tüntetett Románia new yorki ENSZ-képvislete előtt. Előző napon a N.Y. Timesben egy egész oldalas hirdetésben ismerték követeléseinket és a romániai magyarok elnyomását. Igyekszünk nyugati fogalmak szerint is érthetően fogalmazni a problémákat. Az Emberi Jogok Bizottságát nyugaton is teljes mértékben elfogadják és támogatják.

Hirdetésünkre Edward A. Koch, N.Y. keleti oldalának képviselője, ma New York polgármestere, kongresszusi beszédében a román kormány válaszát követelte. Természetesen a románok állításainkat megtámadták. Többek között azt állították, hogy a Szovjetunió pénzeli csoportunkat azért, hogy alássá Romániai függetlenségi politikáját. Hamis érvekkel kitérnek a valódi tények elől, de mi egyre nagyobb sikerrel mutatjuk fel az elnyomást és a terrort, amit a magyarok ellen kifejtenek.

MOTOLLA: Konkrétan ez mit jelent, hogyan sikerült felmutatni igazi elnyomást? Milyen módszerekkel dolgoztok?

Működésünk elején nyolc-kilenc nagyobb tüntetést szerveztünk, néhány nagy újsághirdetést elhelyeztünk a N.Y. Timesban és a Washington Postban. Egyre komolyabban láttunk hozzá politikai munkánhoz, az úgynevezett "lobby"-záshoz. A "lobby" szó azt jelenti, hogy előszoba, tehát mi előszobázunk. Igyekszünk meggyőzni a politikusokat arról, hogy tegyenek bizonyos lépéseket az erdélyi magyarság érdekében. Ha tékonyan felhasználjuk ezt a módszert az Európai Együttműködési és Biztonsági konferenciákon is. Az 1975-ben aláírt Helsinki Egyezményben a szocialista államok is elkötelezték magukat az emberi jogok tiszteletben tartására. Időről időre utókonferenciákon megvizsgálják azt, hogy mennyiben tartják be az egyezmény pontjait. Belgrádban

1977-ben, Madridban pedig 1980-tól 1983-ig volt ilyen konferencia. Ezen már mi is részt vettünk. A konferencia első nyolc hete (az úgynevezett felülvizsgáló időszak, ahol a 35 ország hivatalos képviselője együtt van) alatt szervezetünk öt tagja igyekezett felváltva befolyásolni őket, hogy vessek fel az erdélyi magyarság ügyét. Ott voltunk Ottawában, az emberi jogokkal foglalkozó konfe-

rencián. Tájékoztató irodát rendeztünk be és személyesen jutattuk el az információkat a delegátosoknak, és tárgyalunk velük. Rendeztünk egy tüntetést, amelyen kb. 2500 ember vett részt. Montrealban és Torontóban társzervezetek létesítések azért, hogy segítsék az előkészületeket.

Budapesten, a Kulturális Fórumon, tíz delegáció vett részt a fogadásunkon. Itt inkább szórakoztató környezetben ismerték a kisebbségen élő magyarok problémáját. A konferencia folyamán több delegáció felvette a romániai magyarok problémáját. Ha későn és óvatosan, de a magyar kormány is csatlakozott követeléseinkhez. A berni úgynevezett Emberi Kapcsolatok Konferenciáján sikert elérő konkrét esetet elintézünk. Most ott vagyunk a bécsi CSCE utókonferencián.

MOTOLLA: Van-e elég anyagotok hogy hitelesen tudjátok tájékoztatni a delegációkat?

Az "Ellenpontok" szétveretése után újjászerveződött, és jelenleg mint HPT - Hírügynökség (Hungarian Press of Transylvania) (Erdélyi Magyar Hírügynökség) működik. Eddig több mint 300 számoszt és dátummal elláttott jelentésben ismertette a nagyon súlyos jogszervelmeket. A securitate tulipásairól, letartóztatásokról szólnak ezek a hírek. De adatokat közzük egy-egy magyar iskola vagy osztály feloszlásáról, illetve az összes magyar és német nyelvű rádió- és TV-adás beszüntetéséről.

Hírnyagunk hitelesége ma már nyugati diplomáciai körökben is elismert.

Hírnyagunk hitelesége ma már nyugati diplomáciai körökben is elismert.

MOTOLLA: Vannak-e eredményei az utóbbi évek munkájának?

Az a lehangoló ebben a munkában, hogy ténylegesen nem következett be javulás ezekben az országokban, sőt, még rosszabbá vált a helyzet. Másrészt bíztató jelnek tekintem azt, hogy már Amerika, és az egész nyugati világ kormánytisztségeinek többsége tudja, hogy létezik egy magyar kisebbség Romániában és Csehszlovákiában.

Az Egyesült Államok Romániát az úgynevezett Legnagyobb Vámkedvezménnyel támogatja. A kedvezményt évente újítják meg, s ez alkalommal mindenki ház (Képviselőház és Szenátus) kihallgatásokat tart. A megújítás alapfeltétele az, hogy Románia minden mértékben tartja tiszteletben az emberi jogokat. Az utóbbi 10 évben 23-szor vettetem személyesen részt mint tanu a bizottságok ülésein. minden alkalommal részletes dokumentációs anyaggal támasztottuk alá tanúvallomásunkat, bizonyítva, hogy Románia nem érdemli meg ezt a kedvezményt.

MOTOLLA: Sikerült elérni a kedvezmény beszüntetését?

Eddig nem, de amikor 1976-ban aláírták a Helsinki Egyezményt, 100-ból egyetlenegy szenátor szavazott a kedvezmény ellen. A képviselőházban 56-an szavaztak ellen. 1986-ban, tehát idén, a képviselőházban 216 szavazatból 190-en szavaztak ellen, a kedvezmény megvonásához tehet

A "lobby" szó azt jelenti, hogy előszoba, tehát mi előszobázunk.

csak 13 szavazat hiányozott. A szénátusban pedig egyhangúlag megszavazott a 100 szenátor egy olyan határozatot, amely elítéri Romániát, mert megsérti az emberi jogokat, expressis verbis, tehát kifejezetten is elítéri a magyarok ildözését.

MOTOLLA: A fiatal generáció, a Te nemzedék hogy viszonyul az emigrációhoz?

Ez egy kényes kérdés. Meglepő és esztelen támadásokban részesültünk máig. Én azt hiszem, hogy mi egyszerűen máshogy kezeljük ezt a kérdést, mint ahogy sokan elvárnak. Azt az elvet követük, hogy a csoportunk azért alakult, hogy angolul és más nyugati nyelveken ismertessük a magyar kisebbség igen súlyos helyzetét Romániában és a többi utódállamban.

Nem azért létesültünk, hogy más magyar szervezeteket rágalmazzunk vagy támadunk, másrészről viszont védekezni sem akarunk. Egyszerűen nincs kedvünk hozzá meg nem is tartozik vállalt munkakörünkhez. Ha belemennék ebbe a kérdésbe, akkor időnként annyira felháborodna az ember, hogy szinte csak ezekkel a támadásokkal, viszonyokkal foglalkozna. Az emigrációval kell fogadnia, hogy a mi generációunk sok kérdést másképp lát, sok problémát más eszközökkel kíván megoldani. Nyugati államokban nőttünk fel, itt jártunk iskolába, részben tehát integrálódtunk.

MOTOLLA: Kik a HHRF munkatársai?

Az alapítványnak nincs formális tagsága. Angolul kifejezve ez egy task force, mindenki belefér, aki egyetért céljainkkal. Szerte a világon váratlanul felbukkanak magyar fiatalok, másod- vagy harmadgenerációs fiatalok, akiknek már állásuk és megalapozott egzisztenciájuk van. Ma már két amerikai kongresszusi képviselő támogatja munkánkat. Mindketten kaliforniaiak, Lantos Tamás liberális demokrata és Kónyú Ernő konzervatív republikánus, egymással ellentétes politikai

táborokból. Helyzetükön kifolyólag tudnak is segíteni.

De elsősorban a nyugati magyar fiatalok soraiból kivánjuk pótolni szervezetünk tagságát. Magam 22 éves voltam, amikor megalapítottuk a szervezetet. Utánpótolásunkat illetően megemlítem,

MOTOLLA: Milyen szerepük van a hozzátok hasonló non-governmental szervezeteknek az amerikai politikában?

Non-governmental azt jelenti, hogy az illető szervezet vagy cígesület nem kormányszerv.

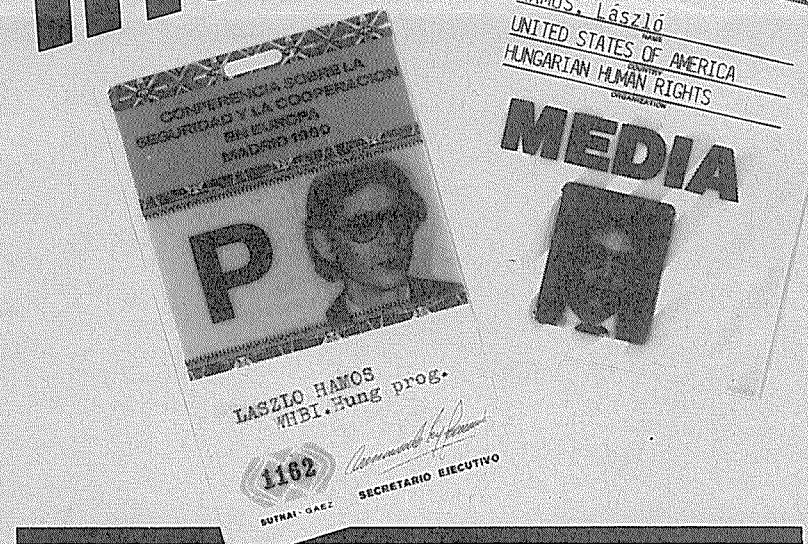
Elértük azt, hogy ma már nincs olyan fórum vagy tárgyalás Romániával, ahol nem vetnék fel ezt a kérdést.

Ilyen szervezetek nagy számmal létesültek Carter alatt, és általában az emberi jogok védelmét célozták. Carter támogatta az ilyen szervezetek megalapítását, mert programjuk szervesen illeszkedett politikai törekvéseinek egyik sarkalatos pontjához, az emberi jogok tiszteletben tartásáért vívott küzdelemehez. Mi ezekkel a szervezetekkel laza kapcsolatot tartunk, együttműködünk abból áll, hogy tájékoztatjuk egymást, információkat cserélünk ki, nemzetközi konferenciákon együttműködünk egymással - például a Helsinki Szövetség is ismerteti követeléseinket.

MOTOLLA: Összefoglalóan hogy minősíted az utóbbi tíz év munkáját? Milyen céljaitok vannak még?

Elértük azt, hogy ma már nincs olyan fórum vagy tárgyalás

interjú:

események mély hatást tettek rám még ha csak öt éves is voltam akkor. A nyugat akkor cserbenhagyta Magyarországot. Ennek egyik oka az volt, hogy az akkor kintéző magyarok nem tájékoztatták kellőképpen a nyugati közvéleményt. Románia és Csehszlovákia államisága úgy jött létre, hogy nyugaton ennek érdekelében szlovákok, csehek és románok ezrei működtek.

MOTOLLA: Az az érzésem, hogy szinte pótolhatatlannak tartod magadat. Igaz ez?

Igen. Amit én nem csinálok meg, azt más sem fogja megcsinálni,

Amit én nem csinálok meg, azt más megcsinálni

az minden magyarral vonatkozik. Nem valami heróikus munkáról van itt szó, munkásságom unalmas és aprólékos tevékenységek sorozatából áll: valóban ez a pótolhatatlannak.

egy olyan kapcsolathálózattal rendelkezzünk, amely állandó befolyást biztosít számunkra. Mindennapi szolgálatról van szó, mint mondjam, nem heróikus tettekkel akarunk harcolni, hanem business-like módon.

Ihaj, csuhaj

"Ugy sikerült, ahogy azt még remélni sem merték," írta a buenos airesi Magyar Hírlap, miután az Első Délamerikai Magyar Néptáncfesztivál lezajlott. Es tényleg a fiatal rendezőség nagyszerűen szervezte ezt a nagyméretű meghozzájárulást.

De mit láttunk ezen a két hosszú estén? A táncok nagy része műtánc volt, olyan, mintha a budapesti Állami Néptáncgyüttés "exportálta" volna a nagy világba. Voltak legények, akik vagányul, széken ulva, "járták" a táncot, vagy csörgő sarkantyúkkal csattogtatták korbácsaikat, leányok, akik széles mosollyal, integrive karikázat, narancssárga meg türkiz öltözettelben, mindezt szivszakító cigányzenére. Igaz, hogy a több mint ezer nézőnél nagy sikert értek el, ezek az "egzotikusok" is. De a magyar tánccsoportok feladata elsősorban az, hogy gyűjtse, tanulmányozza és eredeti formájában adják tovább a népművészettel, nem pedig az, hogy látvánosságokkal "gazdagított" műtáncokkal arassanak nagy sikereket.

"Amikor eredeti táncokkal lépünk föl", mondta egy sao pauloi táncos, "akkor kifürülnek minket." Ez a táncos elfejtette, hogy a színpadnak oktató szerepe is van. Ha valaki színpadra lép, akkor azért, mert valami mondanivalójára van, nem csak azért, hogy a nézőket szórakoztassa. Az európai magyar tánccsoportok (az Állami Néptáncgyüttés is) stílust váltottak az utolsó néhány évben: műtáncok helyett eredeti néptáncokat mutatnak be. Ez a

táncázmegalomnak köszönhető. Dél-Amerikában is vannak olyan tánccsoportok, amelyek "tiszta forrásból" szeretnének meríteni, mint pl. az uruguayi "Gyöngyös-bokréta" és a sao paulói "Zrinyi" tánccsoport. Hogy a dél-amerikai magyaroknak is tetszik a "kevésbé látványos", de sokkal kijelzőbb népi stílus, azt sikertük bizonyította: ők ugyanannyi tapsot kaptak, mint a többiek.

T.S.

NYUGATI

Győzelmének alig-alig örült - a 4,013 km-es versenypálya megérőlőbb volt, mint gondolta volna. Kétórás verseny után nyerte meg a brazil N. Piquet a 11.-ik formula eggyes versenyt.

A helyszín Mogyoród, a Budapesttől alig 20 km-re fekvő minden idegen ismeretlen kisváros volt. Ezen az augusztusi napon 150 ezer néző figyelte az első formula eggyes versenyt, melyet szocialista állam rendezett. A formula eggyes autóverseny, amit a kapitalista világ cirkuszának is neveznek, nagy érdeklődést kellett az új és szokatlan helyszín miatt.

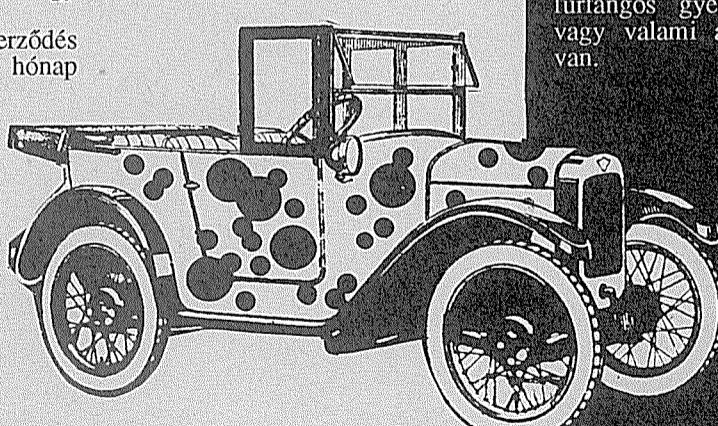
Bernie Ecclestone, a Formula Egyes Tervezők Egyesületének (FOCA) főnöke - aki a verseny rendezője is - már régóta új piacot kerest, mivel Nyugat-Európában rendezvényeinek vonzereje csökken.

Próbálkozott Moszkvában, Jugoszláviában, Csehszlovákiában, még Budapesten végül sikerrel járt. 1985 szeptember 10-én írták alá Londonban azt a szerződést, amely biztosítja, hogy Magyarország 1990-ig évente legalább egy verseny színhelye lesz.

Szinte hihetetlen hogy a szerződés aláírásától számított kilenc hónap

alatt fölépítették a Hungaroringet a hozzájáruló épületekkel együtt. A valuta mozgósította a különben nehézes adminisztrációt, egyeztette az építőipart, a turisztikai ipart és néhány maszék vállalkozót. A katonaság 500 ember munkájával járult hozzá az építkezésekhez. Az országnak természetesen megérte a befektetést, mert orszási hasznat hűzött az özonló németekből, osztrákokból, olaszokból. Az esemény pótolta azt a kárt, amit a csernobili szerencsétlenség okozott az idegenforgalomban.

A Magyar Televízió 49 országba közvetítette a versenyt, amelynek így kb. 700 mio. nézője akadt. Ecclestone is meg volt elégéde: a "keleti premier" kitűnő kezdeményezésnek bizonyult, mivel a világ újra selfigyezt a formula eggyesre. A bevételre is elegendőnek bizonyult: számtalan nyugati cége reklámáblája "diszitette" a versenypályát. Urbán közlekedésügyi miniszter Ecclestone-t érdemei elismerésül még ki is tüfítette.

Olvasói levél

Szomorúan olvastam - mini minden újabb híradást a Duna, a Dunakanyar ellen készülő merényletről - a MOTOLLA "Dunakör" c. cikkét. Szomorúan, de azért reménnyel: hátha lesz eredménye a tiltakozásnak. A Gabcikovó-Bős térségében folyó előkészítő munkálatokról már hallottam, azt viszont saját szememmel láttam, utoljára 1985-ben, hogy Nagymaros, Visegrád, a Dunakanyar még áll. Jár a komp, jó időben kirándulók ezrei élvezik a tízperces úton a napsütést, a víz szagát, a táj szépségét. A két parton pecsenyesüök, gyümölcsárusok, igazi, pezső, nyaralóélet, persze csak májusig szeptemberig. Ami nyáron a legvonzob: a "szigetek". A nagymarosi hajó- és kompállomástól lefelé, nagyból a visegrádi Fellegvárral szemben a Duna százas és százmetereken keresztül zátonyokat rakott. A homok bársonyos, a víz sekély és meleg - nincs az a Balaton, ami versenyezhetne vele.

Es az ősz, a téli? A hegyoldalak először sárgulnak, aztán jön a rozsdabarna, a vörös. A nyári zsibongás után - csönd. Megfogyatkoznak a kirándulók, két, három vendéglő tart még nyitva. Aztán hófehér lepelbe takaródzik a táj, a folyón megjelennek a jégtáblák, ledáll a komp ... Tavasszal? Egyik napról a másikra eltűnik a hó, hogy aztán újra fehér legyen a táj: a virágzó fáktól Kezdődik minden előlről...

Düh és elkeseredés fojtogatja az embert, ha arra gondol: mi lesz, mi marad meg ebből: egy betonmonstrum a Dunakanyar közepén. Egy biztos: ha ez a terv minden tiltakozás ellenére megvalósul, a Dunakanyar mindannyiunk számára örökre elveszett.

Varga Judit

európai magyar ifjúsági lap

MOTOLLA

Kiadó/ Eigentümer und Herausgeber: MICS, Magyar Ifjúsági Csoport (Ungarische Jugendgruppe), Postfach 379, A-1060 Wien.
Szerkesztőség/Redaktion: Krizsán Árpád, Steinbach Tamás
Munkatársak/Mitarbeiter: Tarcsay Csaba, Virág Éva, Farkas Júlia, Varga Judit, Pataky Tamás. Argentina: Haynal Attila, Mátray Gyurka, Szabó Attila, Szilvási Lőrinc, Brazília: Gyurica Gábor, Szabó László. Venezuela: Székely Imre.
Árak/Preisliste: 1 évi előfizetés (4 szám): Ausztria, Németország ÖS 60/DM 8; más európai országok ÖS 70/DM 10; tengerentúl US Dollar 10. Egyenként: ÖS 15/DM 2, tengerentúl Dollár 2,50.
Hirdetések a szerkesztőknél. Terjesztés: előfizetőknek postán, valamint darab árusítás. Utánnyomat: forrásmegjelöléssel (MOTOLLA - Európai Magyar Ifjúsági Lap) megengedve, mutatványpéldányt kérünk a szerkesztőkhöz. Olvasói levelek a szerkesztők címére.
A névvel megjelent cikkek nem egyeznek feltétlenül a szerkesztőség véleményével. Ezekről a szerzők felelnek. Kéziratokat nem őrzünk és nem küldünk vissza.

terminusok tél '87

Müncheni Magyar Bál:
szombaton, február 14. én,
Hotel Bayerischer Hof

Bécs:
Bokréta Tanccsoport tánc-
haza: jan. 17., feb. 14., marc. 7.
19 órától 22 óráig. Elő zene!
Annagasse 20, Europa Club.

MÁSODIK MAGYAR
ÖSTÖRTÉNELMI TALÁLKOZÓ

1987. május 24-30. München
A rendezők várják a világ bármely országában élő magyar tudósok, amatőr kutatók, valamint az érdeklődők jelentkezését
1987. február végéig
a titkárságra:

Magyar Történelmi Egyesület
Zürich
Postfach 1113
CH-8047 Zürich

A résztvevők díjatlan, mindenki csak a saját költségét fedezti. Kedvezményes helyfoglalást kívánására a titkárság biztosít.

Következő számunk márciusban jelenik meg.
Lapzárt: 1987 február 23.

Következő számunkban lehetőséget adunk ingyenes

APRÓHIRDETÉSEK
közlésére.

Beilagenhinweis: Unserer Gesamt-
ausflage liegt ein Werbegutschein
der Fa. Süddeutscher Verlag bei.

A kiadványhoz egy reklámlapot mellékelünk.

Kérjük hirdetőinket figyelme
venni.

“

A név motolla, régi magyar szó. Jelentése egyrészt: a megfont fonál lemrését és motringba rendezését szolgáló eszköz. Másrészt a népi szóhasználatban ismert mint ördöngös motolla (virágos, furfangos gyerek), azaz valaki, vagy valami allandó mozgásban van.

“

Guide

PIERROT: kávézó a várban. A zongorista jó, de néha megfullad a nosztalgiaiban. A nyugati hangulat az árakra is vonatkozik. Nyitvatartás: 1.00 óráig.

FORTUNA: disco a Hiltonnal szemben; a magyar sikria és new wave találkozója. Itt minden előnyt jelent az arogáns német túrista modor. Igy be lehet jutni és kifizetni az 50 forint belépőt.

MUSKÁTLI: Váci utca. Éjszakai kávézó, gusztustalan berendezéssel. Másnapos állapotban nagyon elvezetes a kilátás a Váci utcára nyüzsgésre.

REGGELIZÉS: A Forum, Inter-continentál és Atrium szállóban 7.30-tól lehet reggelizni. Az árak 270 és 350 forint között mozognak egy amerikai reggeliért. A Gellért szállóban hagyományos árakért is elérhető a reggeli. Szép kilátásban részesül az, aki a Gellért hegyen reggelizik. A közép a Régiposta utcában 7.30-kor nyit.

A bécsi jogi egyetem lapja, JURISTL, német fordításban közölte a DUNAKÖR című Dunarőműről szóló cikkünket. Az újságot több ezer egyetemista olvassa.

A Bajor Oktatási Minisztérium az 1985/86-os tanévben iskolai versenyt hirdetett, melynek témája Magyarország volt. A kérdéseket 173.784 diák küldte el. Visszaérkezett 34069 válasz, ebből 14774 pályamű hibátlan volt. A magas, 43 %-os hibátlansági arány azt mutatja, hogy a diákok komoly felkészültséggel vettek részt a hazánkról szóló vetélkedőn.

MOTOLLA
Európai Magyar Ifjúsági Lap

megrendelés:

KRIZSÁN ÁRPÁD
STEINBACH TAMÁS

1 évi előfizetés (4 szám):
Ausztria, Németország
ÖS 60 / DM 8
más európai ország:
ÖS 70 / DM 10
tengerentúl:
US Dollár 10

Bankösszeköttetések:

Steiermarkische Sparkasse, Graz
MOTOLLA
Konto Nr.: 4000-601 536
BLZ 20815

Postgiroamt München
Thomas Steinbach
Konto Nr.: 442289-803
BLZ 700 100 80

P.b.b.
Verlagspostamt 8010 Graz